

Salems
kommun

Mål och budget 2025

samt ekonomisk plan
2026-2027

KF §26 2024

Salems
kommun

Innehåll

Inledning	4
1.1. Vision	4
1.2. Kommunens styrmodell	4
1.3. Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning	5
2. Mål för 2025-2027	6
Perspektiv - Medborgare	6
Perspektiv - Klimat och Miljö	8
Perspektiv - Utveckling och lärande	10
Perspektiv - Medarbetare	11
Perspektiv - Ekonomi	12
3. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2025-2027	13
3.1. Kommunstyrelsen	15
3.2. Teknisk nämnd	17
3.3. Bygg- och miljönämnden	19
3.4. Kultur- och fritidsnämnden	20
3.5. Barn- och utbildningsnämnden	22
3.6. Socialnämnden	24
3.7. Revision	26
4. Investeringsbudget för 2025 och plan för 2026-2027	27
5. Ekonomisk plan 2025-2027	29
5.1. Resultaträkning	29
6. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning	30
6.1. Intern kontroll	30
6.2. Delegationsordning och attestreglemente	30
6.3. Drift och investeringsbudget	31
6.4. Förvaltningsledningens rapporteringsskyldighet	31
6.5. Uppföljning och återrapporering	31
Bilaga 1. Investeringar 2025-2027 (tkr)	33
Bilaga 2. Specifikationer till KS till förfogande	35

Inledning

1.1. Vision

Salem är den nära kommunen. Här är det bra att växa upp och bo under hela livet. Det är nära till naturen, nära till goda kommunikationer, nära dialog mellan boende och alla som arbetar för dem. Vi tar tillvara den lilla kommunens fördelar, skapar god miljö och trygghet med kvalitet och stabil ekonomi.

Våra främsta kännetecken är skolor med bra resultat och trivsel, aktiva småföretag, ett berikande föreningsliv och en välfärd där ingen lämnas utanför. Samarbete, tillgänglighet, engagemang och nytänkande är värdeord för kommunens arbete.

1.2. Kommunens styrmodell

Kommunens styrmodell utgår från den politiska visionen och värdeorden. Den politiska visionen löper ner i organisationen via målstyrning som ger ett systematiskt arbetssätt. Resultaten i uppföljningen skapar förutsättningar för en grund till god dialog såväl inom som mellan de olika nivåerna i organisationen och bidrar därmed till ständig förbättring.

För att skapa balans i kommunens styrning används fem perspektiv; Medborgare, Klimat och miljö, Utveckling och lärande, Medarbetare samt Ekonomi.

De övergripande målen fastställs av kommunfullmäktige och knyter an till visionen, dessa mål är långsiktiga och gäller vanligen över en mandatperiod men kan ändras vid behov. En viktig förutsättning är mål om god ekonomisk hushållning och att hålla budget. Målen följs upp med hjälp av indikatorer och vägs samman till ett index som visar den samlade målluppfyllelsen för respektive övergripande mål.

Nämndernas mål är en nedbrytning av de övergripande målen och omfattar målsättningar utifrån nämndens verksamhetsområde. Nämndmålen beslutas av respektive nämnd som också kan komplettera med ytterligare mål som inte direkt knyter an till de övergripande målen. Nämnderna kan få direkta uppdrag att uppfylla ett mål formulerat av fullmäktige och ska då svara upp mot det. Även nämndernas mål följs upp med hjälp av sammanvägda indikatorer.

Nämndens mål bryts ned till enhetsaktiviteter. Aktiviteterna arbetas fram på enheten i samverkan mellan enhetschef och medarbetare och beslutas efter avstämning med förvaltningschef. För att öka målluppföljningen ska det ske kontinuerlig uppföljning av aktiviteterna under året. Enhetens aktiviteter utvärderas i samband med delårs- och årsredovisning.

1.3. Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning

Det politiska ansvaret

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ som fattar beslut om mål och fördelar gällande ekonomiska ramar utifrån politiska prioriteringar i en **rambudget**. Den tilldelade ramen ska rymma nämndernas verksamhet under budgetåret.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med hjälp av framtagande av styrdokument för kommunen.

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning, följa det fullmäktige beslutat att nämnden ska fullgöra samt verka för att fastställda mål uppnås och utförs inom anvisade ekonomiska ramar. Varje nämnd är personuppgiftsansvarig för den behandling som sker av personuppgifter inom dess verksamhet. Nämnderna ansvarar även för att den verksamhet som utförs inom dess område drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och svarar för en god arbetsmiljö. Nämnderna beslutar om en fördelning inom sitt verksamhetsområde i en **nämndbudget**.

Förvaltningarnas ansvar

Kommundirektören är chef över och leder förvaltningschefernas arbete med de kommungemensamma frågorna. Kommundirektören är också förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningschefernas uppdrag är att leda respektive förvaltnings arbete i enlighet med den budget samt mål, riktlinjer och föreskrifter som finns för förvaltningen. Förvaltningschef beslutar om en fördelning av nämndsbudgeten i en **detaljbudget**.

Budgetansvariga ansvarar inför närmaste chef för en avgränsad verksamhet och dess resurser att arbeta för att antagna mål uppfylls inom ramen för anvisad budgetram och andra riktlinjer.

2. Mål för 2025-2027

Perspektiv - Medborgare

Kommunens övergripande mål 1 - Tillgänglighet

Salems kommun ska tillvarata den lilla kommunens fördelar för att med närhet, tillgänglighet och effektivitet skapa förtroende.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Ekonomi - Effektivitet	100 %	25 %
Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)	90 %	25 %
Tillgänglighet/kommunikation - Telefoni (procent)	90 %	25 %
Tillgänglighet - Svar på frågan (procent)	70 %	25 %

Beskrivning: Ekonomi - Effektivitet

Mäts med kommunens faktiskt redovisade kostnader jämfört med förväntad kostnad utifrån kommunens struktur i utjämningsystemet. Mäts via Kolada med föregående års siffror.

Grönt - 100% (Ingen eller positiv avvikelse) Gult - 99,1-99,9% (Negativ avvikelse på 0,1-0,9%) Rött - 0-99% (Negativ avvikelse 1% eller högre)

Beskrivning: Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)

Mäts med servicemätning en gång om året. Andel svar på berörd förvaltning/kommun på e-post inom tre dagar.

Grönt - 90% eller högre Gult - 80,1 - 89,9% Rött - 80% eller lägre

Beskrivning: Tillgänglighet/kommunikation - Telefon (procent)

Resultat från årlig frekvensmätning. Andel besvarade telefonsamtal på berörd förvaltning/kommun i procent.

Grönt - 90% eller högre Gult - 80,1 - 89,9% Rött - 80% eller lägre

Beskrivning: Tillgänglighet - Svar på frågan

Mäts med SCB:s medborgarundersökning. Frågan Hur tycker du att det fungerar att få svar på dina frågor om kommunen och dess verksamheter.

Grönt - 70% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra.
Gult - 51%-69% positiva svar. Rött - 0-50% positiva svar.

Kommunens övergripande mål 2- Trygghet

Salem ska vara en av Sveriges tryggaste kommuner med en välfärdsservice över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Trygghet – Barn- och utbildningsnämndens mål	2.00	20 %
Trygghet – Kultur- och fritidsnämndens mål	2.00	20 %
Trygghet – Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)	15,3	20 %
Trygghet – Socialnämndens mål – individen i fokus	2.00	20 %
Trygghet – Trygg kommun (ranking i Sverige)	15.00	10 %
Trygghet – Trygg kommun (ranking i Stockholm)	10.00	10 %

Beskrivning: Trygghet - Barn- och utbildningsnämndens mål

Barn och ungdomar i alla verksamheter ska uppleva trygghet, studiero och stimulans.

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Kultur- och fritidsnämndens mål

Fritidsgårdar och fritidsfältare skapar en meningsfull fritid, vilket i sin tur skapar trygghet för ungdomar och övriga medborgare.

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)

Ohälsotal från Försäkringskassan (jämförelse Sthlms län)

Grönt - 2 dagar lägre än Sthlms genomsnitt på 17,3 (2023) eller lägre dvs 0-15,3 Gult - Mellan 1,9 dagar lägre än genomsnitt Sthlm län och genomsnitt Sthlm län 15,4-17,3 Rött - 0,1 dagar högre än genomsnitt Sthlm län eller mer = 17,4 eller högre

Beskrivning: Trygghet - Socialnämndens mål - individen i fokus

Socialnämndens verksamheter ska ha individen i fokus

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Trygghet - Trygg kommun (ranking i Sverige)

Mäts med SKL:s mätning om Sveriges tryggaste kommun varje år.

Grönt - Ranking 1-15 Gult - Ranking 16-29 Rött - Ranking 30 eller lägre

Beskrivning: Trygghet - Trygg kommun (ranking i Stockholm)

Mäts med SKL:s mätning om Stockholmregionens tryggaste kommun varje år.

Grönt - Ranking 1-10 Gult - Ranking 11-15 Rött - Ranking 16 eller lägre

Kommunens övergripande mål 3 - Infrastruktur

Salems infrastruktur ska skötas och underhållas så att dess nytta och funktion bibehålles och utvecklas.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Infrastruktur - Tekniska nämndens mål - Kommunens anläggningskapital (index)	2.00	33 %
Infrastruktur - Tekniska nämndens mål - Säker trafikmiljö (index)	2.00	33 %
Infrastruktur - Tekniska nämndens mål VA-verksamhet (index)	2.00	34 %

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Kommunens anläggningskapital
Kommunens anläggningskapital (fastigheter, gator, parker, naturmark) ska öka i värde. Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Säker trafikmiljö
Det kommunala vägnätet ska genom förebyggande åtgärder erbjuda en säker trafikmiljö Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - VA-verksamhet
VA-verksamheten ska förse salemsborna med vatten och ledningsnät av god kvalitet Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Perspektiv - Klimat och Miljö

Kommunens övergripande mål 4 - Boendemiljö

Salems kommun ska erbjuda en av Stockholms läns bästa boendemiljöer.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Bra bo och levai i Salem	60 %	50 %
Rekommendera andra att flytta till Salem	60 %	50 %

Beskrivning: Bra att bo och leva i Salem
Mäts i SCB:s medborgarundersökning: Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på? Grönt: 60% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra. Gult: 41%-50% positiva svar. Rött: 0-40% positiva svar.

Beskrivning: Rekommendera andra att flytta till vår kommun
Mäts i SCB:s medborgarundersökning: Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit? Grönt: 60% eller mer av andelen svarande har varit positiva och angett Ganska bra eller mycket bra. Gult: 41%-50% positiva svar. Rött: 0-40% positiva svar.

Kommunens övergripande mål 5a - Hållbar miljö

Salems kommun ska ta sitt ansvar för utvecklingen mot en allt mer hållbar miljö.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning	2.00	50 %
MSB- Energiförbrukning	2.00	50 %

Beskrivning: BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning

Bygg- och miljönämndens målsättning är att kommunens tätortsnära sjöar och vattendrag ska uppfylla EU:s vattendirektiv för god ekologisk och kemisk status år 2021

Grönt - Målet är uppfyllt = 2 Gult - Målet är delvis uppfyllt = 1 Rött - Målet är inte uppfyllt = 0

Beskrivning: MSB - Energiförbrukning

Energiförbrukningen ska minska med 20 procent från år 2021 till 2030.

Grönt: 2, MSB's energimål uppfyllt. Gult: 1, MSB's energimål nära uppfyllt. Rött: 0, MSB's energimål ej uppfyllt.

Kommunens övergripande mål 5b - Klimatarbete

Salem ska vara klimatneutral senast 2045. Klimatarbetet innebär ett gemensamt ansvar för kommunen, invånarna och företag att minska utsläppen av växthusgaser så långt som möjligt. Målet innebär att Salems klimatavtryck årligen ska minska med sikte på att så snabbt som möjligt nå nollavtryck. Återstående utsläpp hanteras med kolsänkor.

Salems kommunorganisation ska gå före i omställningen och har som ambition att bli klimatneutral 2035. Målet omfattar alla förvaltningars samtliga utsläpp - inom såväl som utanför kommungränsen. De delägda bolagen omfattas inte av målet för kommunorganisationen.

Salem ska vara en klimatsmart kommun med hållbar användning av energi och transporter. Kommunen ska ställa och följa upp klimatkrav på varor och tjänster som kommunen upphandlar samt när kommunen planeras. Kommunens egna verksamheter ska få stöd att implementera klimatfrågorna i den dagliga verksamheten. Det ska vara enkelt för Salemsborna att leva mer hållbart. Det ska finnas goda förutsättningar för föreningar, organisationer och företag att bidra till klimatomställningen.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Klimat - Andel enheter som källsorterar %	47 %	25 %
Klimat - Utbildningsinsatser	2.00	15 %
Klimat - Kommunikationsinsatser	2.00	15 %
Klimat - Egen bil i tjänst	50 %	25 %
Klimat - Inköp av engångsartiklar	50 %	20 %

Beskrivning: Klimat - Andel enheter som källsorterar %

Andel enheter som källsorterar - andel i enlighet med avfallsplanen.

Grönt: över 47% Gult: 37-46,9% Rött: 0-36,9%

Beskrivning: Klimat - Utbildningsinsatser (index)

Genomföra utbildningsinsatser med tema klimat internt och externt.

Grönt: 2 Internt och externt genomfört Gult: 1 Internt eller externt genomfört Rött: 0 Ingen utbildning genomförd

Beskrivning: Kommunikationsinsatser klimat

Kommunikationsinsatser med tema klimat genomförs utifrån en kommunikationsplan

Grönt: (2) Genomfört Gult: (1) Påbörjat Rött: (0) Ej påbörjat

Beskrivning: Klimat - Egen bil i tjänst

Vägsträckan per medarbetare i egen bil i tjänsten ska minska jämfört med år 2023.

Grönt: minskning mer än 50% Gult: minskning mellan 40-49,9 % Rött: minskning under 39,9%

Beskrivning: Klimat - Inköp av engångsartiklar

Inköp av engångsartiklar i fossil plast och andra material, där flergångsartiklar med fördel kan användas ska minska jämfört med år 2023 (Muggar, glas, tallrikar och bestick följs upp)

Grönt: minska mer än 50% Gult: 40-49,9% minskning Rött: 0%-39,9% minskning

Perspektiv - Utveckling och lärande

Kommunens övergripande mål 6 - Lärande miljö

Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Lärande - Barn. Och utbildningsnämndens mål - Ansvar och inflytande (index)	2.00	50 %
Lärande - Barn. Och utbildningsnämndens mål - Kunskapsnivå (index)	2.00	50 %

Beskrivning: Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - ansvar och inflytande

Alla elever ska ta ansvar för sitt eget lärande och uppleva att de har inflytande över den egna skolans arbete

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Beskrivning: Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - kunskapsnivå

Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län

Grönt - 2 poäng Gult - 1 poäng Rött - 0 poäng

Perspektiv - Medarbetare

Kommunens övergripande mål 7 - Attraktiv arbetsgivare

Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)	12 %	25 %
Personal - Tillsvidareanställningar (procent)	88 %	25 %
Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)	12,00	25 %
Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)	6,8 %	25 %

Beskrivning: Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)

Antal avgångna tillsvidareanställda, inkl pensionsavgångar, månadsavlönade nuvarande år dividerat med antal tillsvidareanställda månadsavlönade föregående år. Salem ska ligga i nivå med eller under det senast kända genomsnittet för Stockholms län. Kolada: N00216. (Referensvärde 2023 Sthlms län var 12%)

Grönt: Genomsnittet för Sthlms län eller lägre Gult: Över genomsnittet för Sthlms län med max. 2 procentenheter Rött: Över genomsnittet för Sthlms län med mer än 2 procentenheter

Beskrivning: Personal - Tillsvidareanställningar (procent)

Andel tillsvidareanställningar av totala månadsanställningar i kommunen.

Grönt - 88% eller högre Gult - 85,1-87,9% Rött - 85% eller lägre

Beskrivning: Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)

Antal sökande per tjänst

Grönt - 12 sökande eller fler Gult - 9-11 sökande Rött - 8 eller färre sökande

Beskrivning: Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)

Total sjukfrånvaro enligt den obligatoriska redovisningen med Stockholms län som jämförelse. (Kolada: N00090 Referensvärde 2023 Sthlms län var 6,8%)

Grönt - Bättre än genomsnittet Gult - Inte mer än genomsnittet + 0,5%-enheter Rött - Mer än genomsnittet + 0,5%-enheter Total sjukfrånvaro enligt den obligatoriska redovisningen med Stockholms län som jämförelse.

Perspektiv - Ekonomi

Kommunens övergripande mål 8 - Konkurrenskraftig skattesats

Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn.

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Ekonomi - Skattesats	19,77	100 %

Beskrivning: Ekonomi - Skattesats

Vi ska ha en konkurrenskraftig skattesats jämfört med Södertörn (referensvärde Södertörnskommunerna 19,77 år 2023).

Grönt värde: skattesats lika med eller lägre än Södertörnssnittet, Gult 1-9 öre högre, Rött: 10 öre eller högre

Kommunens övergripande mål 9 - Stabil ekonomi

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi

Indikator/Indikatorer

	Indikatormålvärde 2025	Vikt
Ekonomi - Långfristiga skulder exkl. VA/invånare	32 170	40 %
Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag	1,50%	60 %

Beskrivning: Ekonomi - Långfristiga skulder/invånare

Hur mycket långfristiga skulder kommunen har, delat med antal invånare. Nyckeltalet jämförs med genomsnittet för Stockholms läns kommuner, taget ur Kolada exklusive kommunkoncern och exkl VA-lån. Referensvärde Sthlms län 2022: 32 170 kr/inv.

Grönt - Lika med eller lägre än föregående års länsnitt, Gult - 1-1000 kr högre Rött - 1001 kr eller högre

Beskrivning: Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag

Resultat exklusive VA och jämförelsestörande poster i procent av skatter och bidrag

Grönt - resultat uppgående till 1,5% eller högre. Gult - 1,0-1,49% Rött - 0,99% eller lägre.

3. Ekonomiska driftsramar per nämnd 2025-2027

Enligt kommunens målformulering om stabil ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5% av skatter och bidrag exklusive VA och jämförelsestörande poster. Varierande skatteintäkter och kostnader kopplade till volymförändringar visar att en god ekonomisk hushållning är nödvändig för att på både kort och lång sikt ha en budget i balans med goda marginaler vilket skapar utrymme för nödvändiga investeringar.

År 2025 beräknas skatteintäkterna och de generella statsbidragen uppgå till 1 268,7 miljoner kronor. I budgeten ligger ett resultat (exklusive VA och jämförelsestörande poster) på 0 kronor som motsvarar 0% av skatter och bidrag med anledning av det pressade ekonomiska läget. Men för år 2026 är planerat resultat 13,1 miljoner kronor som motsvarar 1,0% av skatter och bidrag och även för år 2027 är planerat resultat 20,4 miljoner kronor som motsvarar 1,5% av skatter och bidrag. Politiska prioriteringar har skett för att stärka utvalda områden, framför allt avseende barn och utbildning och tekniska nämnden.

Kommunen har en reserv (RUR) på 80 miljoner kronor vilket säkrar upp balanskravsresultatet vid behov. Budgeterat resultat exklusive VA för 2024 är -18,6 miljoner kronor, som i så fall skulle minska reserven. Resultatutjämningsreserven finns inte med reella pengar, utan är en bokföringspost i kommunens balansräkning för att utjämna resultatskillnader under vissa förutsättningar. En av de stora orsakerna av kostnadsökningen för 2025 är en effekt av kapitalkostnader för den nya skolan Fågelsången, högre räntor och prisökningar samt ökade personalkostnader.

Beräkningen av förväntade skatteintäkter utgår från skatteprognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) daterad den 26 april 2024. Prognosen bygger på en oförändrad skattesats på 19,67%. Befolkningsprognosen är uppdaterad utifrån prognosen per februari 2024. Med ett beräknat resultat på 0 kronor så har 1 194,9 miljoner kronor fördelats i verksamhetskostnader under år 2025. År 2024 var den sammanlagda budgetramen 1 142,2 miljoner kronor. Förändringen mellan åren är en ökning med 52,6 miljoner kronor (4,6%).

Samtliga nämnder har erhållit volymtilldelning/justering utifrån beräknad befolkningstillväxt för året. Därutöver har lönekomensation på 3,5 procent lagts ut i ramarna samt pris- och avtalskomensation med 1,2 procent avseende 2025. Avseende år 2026-2027 har lönekomensation lagts ut med två procent för varje år samt två procent till för pris- och avtalskomensation. Vissa nämnder har därutöver fått förstärkning av anslag utifrån politiska prioriteringar. Budgetramen har justerats utifrån beslut angående besparingar för år 2025. Nämnderna har fått komensation för driftskostnader som uppkommit med anledning av införandet av nya investeringar, till exempel nya skolan samt idrottshallen.

Utöver ramar till nämnderna finns 18,6 miljoner kronor (år 2025) under KS till förfogande för att täcka oförutsedda kostnader som till exempel volymökningar. För år 2026 finns 18,7 miljoner kronor och för år 2027 finns 15,5 miljoner kronor reserverade för KS till förfogande. En detaljerad förteckning över KS till förfogande återfinns i bilaga 2.

Ramar	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelse	86 946	90 645	94 105	95 269
Teknisk nämnd	138 026	142 970	145 414	148 890
Bygg- och miljönämnd	6 092	6 807	6 915	7 129
Kultur- och fritidsnämnd	17 579	18 043	18 548	19 124
Barn- och utbildningsnämnd	542 921	569 306	580 826	590 357
Socialnämnd	349 962	365 794	381 834	399 347
Revisorerna	719	1 300	1 326	1 352
Summa	1 142 245	1 194 866	1 228 967	1 261 468
<i>Årlig förändring, tkr</i>		52 621	34 101	32 501
<i>Från 2024, tkr</i>		52 621	86 722	119 223
<i>Årlig förändring, %</i>		4,6%	2,9%	2,6%
<i>Från 2024, %</i>		4,6%	7,6%	10,4%
Post	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	
Volym (+/-)	-1 094	9 848	25 478	
Löne- och priskompensation (+)	28 011	50 261	73 145	
Effektivisering (-)	-7 835	-7 835	-7 835	
Effekter av statliga beslut (+/-)	-120	880	470	
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)	24 912	25 112	25 312	
Politiska prioriteringar (+/-)	8 180	7 890	2 090	
Summa	52 053	86 156	118 660	
Summa nämnder		1 194 866	1 228 967	1 261 468

3.1. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat kommunens ekonomi, personalpolitik, mark- och bostadspolitik, trafikpolitik, informations- och kommunikationsverksamhet, utveckling och användning av informations- och kommunikationsteknologi, lokalförsörjning och kommunens säkerhetsarbete.

Kommunstyrelse	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	86 946	90 645	94 105	95 269
Budget	86 946	86 946	86 946	86 946
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		-220	571	1 678
Generell kompensation		-220	571	1 678
Löne- och priskompensation (+)		2 116	3 834	5 600
Lönekompensation		1 684	2 667	3 678
Priskompensation		143	387	637
Avtalskompensation		288	780	1 285
Effektivisering (-)		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		-470	180	-230
EU val - nettokostnader 2018 med indexering 2% per år		-470	-470	-470
Riksdagsval - nettokostnader 2022 med indexering 2% per år			650	0
Utbildning efter riksdagsvalet				240
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		474	474	474
Klimatinsatser		300	300	300
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		174	174	174
Politiska prioriteringar (+/-)		1 800	2 100	800
Förstärkning av klimatarbete med en hållbarhetsstrateg		-700	-700	-700
Fortsatt uppdrag klimatstrateg		1 200	1 200	1 200
Utreda egen produktion av fossilfri el			300	
Kompensation för ökade kostnader avseende nytt avtal för Google		300	300	300
Översiktsplan		1 000	1 000	
NETTOANSLAG	86 946	90 645	94 105	95 269
<i>Årlig förändring, tkr</i>		3699	3459	1164
<i>Från 2024, tkr</i>		3699	7159	8323
<i>Årlig förändring, %</i>		4,3%	3,8%	1,2%
<i>Från 2024, %</i>		4,3%	8,2%	9,6%

Kommunstyrelsen har tilldelats volymer, 3,5% lönekomensation för 2025 samt 1,2% komensation för avtals -och prisuppräknningar. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknningen räknats med 2% för varje år samt 2% för avtals -och prisuppräknningar. För år 2026 och 2027 har kommunstyrelsen tilldelats medel kopplat till riksdagsval. Därtill förstärkts budgeten med 300 tkr för klimatinsatser och 174 tkr för komensation till kapitaltjänstkostnader. De tidsbegränsade anslag som finns för år 2024 har tagits bort från ramen. Därutöver förstärks budgeten efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 1 200 tkr, från och med år 2025 - fortsatt uppdrag av klimatstrateg
- 300 tkr, för år 2026 - Utredda egen produktion av fossilfri el
- 300 tkr, från och med år 2025 - ökade kostnader avseende nytt avtal för Google
- 1 000 tkr, för år 2025 och 2026 - arbete med kommunens översiktsplan
- 1 000 tkr (specificerat anslag under KS till förfogande) avseende exploateringar

Budgeten (exklusive medel som finns under KS till förfogande) ökar med 4,3% år 2025, 3,8% år 2026 samt 1,2% år 2027 jämfört med tidigare år.

Samarbeten med andra kommuner/kommunförbund budgeterade inom kommunstyrelsen

Södertörns brandförvarsförbund, SBFF

Södertörns Brandförvarsförbund är ett kommunalförbund med totalt 10 kommuner.

Medlemskommunerna är Haninge, Nacka, Tyresö, Huddinge, Nynäshamn, Botkyrka, Salem, Ekerö, Södertälje och Nykvarn. Medlemsavgiften för år 2025 beräknas utifrån nuvarande fördelning preliminärt vara cirka 8,4 miljoner kronor.

Södertörns överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämndens verksamhet finansieras av Nynäshamn, Tyresö, Huddinge, Botkyrka, Salem och Haninge och ska alltid visa ett nollresultat. Eventuella underskott eller överskott hanteras i respektive kommun. Från och med år 2021 är kostnaderna för tidigare överförmyndarnämnden placerade under KS, precis som Södertörns brandförvarsförbund, då kommunen köper verksamheten. Beräknad kostnad för år 2025 är ca 1,4 miljoner kronor.

Gemensam lönenämnd

Från den 1 januari 2020 ingår Salem i en gemensam lönenämnd tillsammans med Håbo kommun och Trosa kommun. Syftet är att samverka angående löneadministration. Lönenämnden har ansvar för löneutbetalningar för anställda, förtroendevalda och uppdragstagare i Salems, Håbo och Trosa kommun, där Håbo är värdkommun. Beräknad kostnad för år 2025 är ca 2,5 miljoner kronor.

3.2. Teknisk nämnd

Från och med år 2023 har en ny nämnd inrättats, en Teknisk nämnd. I den tidigare organisationen fanns ett Tekniskt utskott som var kopplad till kommunstyrelsen, och hade snarlikt uppdrag som den nya Tekniska nämnden. Nämnden har i uppdrag att arbeta med samhällsbyggnadsprocessens alla delar. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen under Teknisk nämnd är en verkställande förvaltning med tillsynsansvar inom miljö- och samhällsbyggnadsområdet i Salems kommun. I uppdraget ingår drift, underhåll och nyproduktion av infrastruktur och kommunala fastigheter samt drift och underhåll av parker och övrig kommunal mark.

Teknisk nämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	138 026	142 970	145 414	148 890
Budget	138 026	138 026	138 026	138 026
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		-349	906	2 664
Generell kompensation		-349	906	2 664
Löne- och priskompensation (+)		1 306	2 795	4 313
Lönekompensation		638	1 005	1 379
Priskompensation		261	699	1 145
Avtalskompensation		407	1 091	1 789
Effektivisering (-)		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		2 687	2 887	3 087
Utökade lokal ytor - Fågelsången skötsel inkl idrottshall		1 843	1 843	1 843
Utemiljö		200	400	600
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		644	644	644
Politiska prioriteringar (+/-)		1 300	800	800
Kompensation för ökade kostnader avseende elnätsavgift och energiskatt		600	600	600
Utöka antalet energikartläggningar		200	200	200
Projektering av Möllebron		500		
NETTOANSLAG	138 026	142 970	145 414	148 890
<i>Årlig förändring, tkr</i>		4944	2444	3476
<i>Från 2024, tkr</i>		4944	7388	10864
<i>Årlig förändring, %</i>		3,6%	1,7%	2,4%
<i>Från 2024, %</i>		3,6%	5,4%	7,9%

Tekniska nämnden har tilldelats volymer, 3,5% lönekomensation för år 2025 samt 1,2% komensation för avtals- och prisuppräknningar. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknningen räknats upp med 2% för varje år samt 2% för avtals- och prisuppräknningar. Nämnden har kompenaserats för driftskostnader på grund av utökade grönytor samt del av kapitaltjänstkostnader. Driftskostnader kopplat till skolprojektet (Fågelsången) har lagts till i ramen med en halvårseffekt 2024 och helårseffekt från och med år 2025 och framåt. Under KS till förfogande återfinns två miljoner kronor för förstudier till fastighetsinvesteringar.

Därutöver förstärks budgeten efter politiska prioriteringar enligt nedan:

- 600 tkr, från och med år 2025 - förstärkning avseende ökade elkostnader
- 200 tkr, från och med år 2025 - utökning av antalet energikartläggningar
- 500 tkr, avser år 2025 - Projektering/utredning av Möllebron

Budgeten (exklusive medel som finns under KS till förfogande) ökar med 3,6% år 2025, 1,7% år 2026 samt 2,4% år 2027 jämfört med tidigare år.

3.3. Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för myndighetsutövning samt att övriga åtgärder sker mot en hållbar utveckling inom nämndens ansvarsområde. Bygg- och miljönämnden fullgör kommunens tillsyn samt övriga myndighetsuppgifter inom plan- och byggnadsväsendets och är den nämnd som enligt miljöbalken fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden är även den nämnd som enligt djurskyddslagen, livsmedelslagen samt smittskyddslagen fullgör kommunens uppgifter inom respektive område.

Bygg- och miljönämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	6 092	6 807	6 915	7 129
Budget	6 092	6 092	6 092	6 092
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		38	117	208
Generell kompensation		38	117	208
Löne- och priskompensation (+)		208	327	449
Lönekompensation		212	338	468
Priskompensation		-8	-21	-35
Avtalskompensation		4	10	17
Effektivisering (-)		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		220	220	220
Driftkostnader efter införande av miljöprocess		220	220	220
Politiska prioriteringar (+/-)		250	160	160
Åtgärdsförslag Flaten (avseende 3 år, tom 2025)		-	-90	-90
Utifrån behovsutredning - ökade resurser		250	250	250
NETTOANSLAG	6 092	6 807	6 915	7 129
<i>Årlig förändring, tkr</i>		715	108	214
<i>Från 2024, tkr</i>		715	823	1037
<i>Årlig förändring, %</i>		11,7%	1,6%	3,1%
<i>Från 2024, %</i>		11,7%	13,5%	17,0%

Bygg- och miljönämnden har tilldelats volymkompensation, 3,5% lönekompensation för 2025 samt 1,2% kompensation för avtals- och prisuppräknningar. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknningen räknats upp med 2% för varje år samt 2% för avtals- och prisuppräknningar. De tidsbegränsade anslag som finns för år 2023-2025 har tagits bort från budgeten efter denna period. Budgeten har

förstärkts med 220 tkr som är kopplat till driftkostnader för miljöprocessen. Därutöver har nämnden fått ökade resurser för 250 tkr från och med år 2025 utifrån nämndens behovsutredning.

Budgeten ökar med 11,7% år 2025, 1,6% år 2026 och 3,1% år 2027 jämfört med tidigare år.

3.4. Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden ska främja kultur- och fritidslivet i kommunen i frågor rörande bildnings- och studieverksamhet, kulturverksamhet och idrottsverksamhet, samt verka för bevarandet av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i kommunen. När det gäller barns och ungdomars uppväxtmiljö ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd, barn- och utbildningsnämnd och ungdomsråd. Kultur- och fritidsnämnden leder och ansvarar för verksamheterna inom bibliotek, allmänskultur, föreningsstöd, fritidsgårdar, ungdomsråd samt drift och uthyrning av kommunala idrottsanläggningar.

Kultur- och fritidsnämnden strävar efter att stimulera unga och flickors fritid. Detta kan ske i form av stöd till föreningar, åtgärder inom fritidsgård, bibliotek, kulturskola att försöka förändra verksamheterna mot en allt mer jämställd fritidsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	17 579	18 043	18 548	19 124
Budget	17 579	17 579	17 579	17 579
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		-44	112	331
Generell kompensation		-44	112	331
Löne- och priskompensation (+)		463	812	1 170
Lönekompensation		394	625	862
Priskompensation		7	18	29
Avtalskompensation		63	169	279
Effektivisering (-)		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		195	195	195
Fågelsångens idrottshall driftsentreprenad		175	175	175
Fågelsångens idrottshall, inköp av utrustn.		25	25	25
Biblioteksdatasystem - nyskola Fågelsången		15	15	15
Uthyrning av idrottslokal		-20	-20	-20
Politiska prioriteringar (+/-)		-150	-150	-150
Lässatsning till barn/elever 0-17 år (ev 18 år) för ökad språkförståelse (tom år 2024)		-150	-150	-150
NETTOANSLAG	17 579	18 043	18 548	19 124
<i>Årlig förändring, tkr</i>		464	504	577
<i>Från 2024, tkr</i>		464	969	1545
<i>Årlig förändring, %</i>		2,6%	2,8%	3,1%
<i>Från 2024, %</i>		2,6%	5,5%	8,8%

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats volymkompensation, 3,5% lönekompensation för år 2025 samt 1,2% kompensation för avtals- och prisuppräknningar. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknningen räknats upp med 2% för varje år samt 2% för avtals- och prisuppräknningar. Nämndens budgetram har förstärkts med anledning av ökade tillkommande kostnader i samband med Fågelsångens driftstart. Därutöver har budgeten minskats med tidsbegränsade anslag av lässatsningar. Biblioteket kommer att fortsätta med lässatsning riktat till förskolebarn och deras föräldrar, inom budgetramen.

Budgeten ökar med 2,6% år 2025, 2,8% år 2026 samt 3,1% år 2026 jämfört med tidigare år.

3.5. Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning och svenska för invandrare, särskola och kulturskola. De olika verksamheterna bedrivs i kommunal och fristående regi.

Barn- och utbildningsnämnden har tillsynsansvar för de fristående förskolorna och för fristående pedagogisk omsorg.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar i samtliga skolformer från förskola till vuxenutbildning för att systematiskt planera, följa upp och utveckla utbildningen med syfte att uppfylla de nationella målen som finns för utbildningen. Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. I detta ligger att eleverna ska nå en god kunskapsnivå.

Barn- och utbildningsnämnden skall också uppmärksamt följa alla frågor som rör barns och ungdomars levnadsförhållanden och ta erforderliga initiativ för att främja en god uppväxt- och utbildningsmiljö. I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens socialnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt medverka i den kommungemensamma modellen "Ung i Salem".

Barn- och utbildningsnämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	542 921	569 306	580 827	590 357
Budget	542 921	542 921	542 921	542 921
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		-5 818	-5 943	-3 431
Volymbaserad kompensation		-5 818	-5 943	-3 431
Löne- och priskompensation (+)		13 512	24 808	36 326
Lönekompensation		10 690	17 218	23 871
Priskompensation		-400	-1 077	-1 767
Avtalskompensation		3 222	8 667	14 223
Effektivisering (-)		-7 835	-7 835	-7 835
Bersparingsprogram avseende år 2024		0	0	0
Bersparingsprogram from år 2025		-7 835	-7 835	-7 835
Effekter av statliga beslut (+/-)		350	700	700
Stärkta skolbibliotek - generella statsbidrag		350	700	700
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		21 196	21 196	21 196
Överföring av kapitaltjänstkostnader - avskrivning		163	163	163
Förstärkning av grundskola		10 592	10 592	10 592
Förstärkning av nattis		608	608	608
Ökad skolnärvaro		500	500	500
Lokalkostnadskompensation till fristående aktörer		9 333	9 333	9 333
Politiska prioriteringar (+/-)		4 980	4 980	480
Riktat grundbelopp till grundskolan , avser 2025-2026		4 500	4 500	-
Riktat till Kulturskolan		480	480	480
NETTOANSLAG	542 921	569 306	580 827	590 357
Årlig förändring, tkr		26385	11521	9530
Från 2024, tkr		26385	37906	47436
Årlig förändring, %		4,9%	2,0%	1,6%
Från 2024, %		4,9%	7,0%	8,7%

Barn- och utbildningsnämndens volymbaserade kompensation (barn- och ungdomar i skolåldern) för de första två åren är ett minusbelopp med anledning av att den budgeterade volymen för år 2024 är högre än de framtida prognoserna. Detta har lett till en minskad volymtilldelning för de första två åren. En svag utveckling av befolkningen ses från och med år 2027 som speglas av en lägre negativ volymkompensation än de två tidigare åren.

Nämnden har tilldelats 3,5% lönekompensation för år 2025 samt 1,2% kompensation för avtals- och prisuppräknings. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknings räknats upp med 2% för varje år samt 2% för avtals- och prisuppräknings. Nämnden undantogs från besparingsprogrammet för år 2023 och i samband med budgetarbetet för år 2024 föreslogs att besparingsprogrammet för år

2024 skjuts till år 2025. Nämndens budgettram har minskats med den beslutade besparingen (7 835 tkr) från och med år 2025. Nämndens budget förstärks med följande poster:

- 10 592 tkr, från och med år 2025 - förstärkning av grundskola (permanent)
- 608 tkr, från och med år 2025 - förstärkning av nattis (permanent)
- 500 tkr, från och med år 2025 - förstärkning för ökat skolnärvaro (permanent)
- 9 333 tkr, från och med år 2025 - lokalkostnadskompensation till fristående aktörer
- 350 tkr, för år 2025 - förstärkning av skolbibliotek, generella statsbidrag
- 700 tkr, från och med år 2026 - förstärkning av skolbibliotek, generella statsbidrag
- 163 tkr, från och med år 2025 - överföring av kapitaltjänstkostnader

Därutöver förstärks budgeten med politiska prioriteringar enligt nedan:

- 4 500 tkr, avseende år 2025 och 2026 - riktat grundbelopp till grundskolan
- 480 tkr, från och med år 2025 - riktat förstärkning till Kulturskolan

Budgeten ökar med 4,9% år 2025, 2,0% år 2026 samt 1,6% år 2027 jämfört med tidigare år.

3.6. Socialnämnden

Socialnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, den kommunala hälso- och sjukvården, omsorgen om psykiskt och fysiskt funktionshindrade, åtgärder för arbetslösa, det kommunala flyktingmottagandet och riksfärdtjänsten.

Socialnämnden skall fullgöra kommunens lagstiftade uppgifter inom socialtjänsten. Socialnämnden har myndighetsansvar för insatser inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om psykiskt och fysiskt funktionshindrade. Nämnden skall också svara för att av kommunfullmäktige beslutade åtaganden med anknytning till socialtjänsten fullgörs.

Det åligger vidare socialnämnden att bedriva verksamheten i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden skall verka för att samråd sker med dem som utnyttjar nämndens tjänster.

I frågor rörande barns och ungdomars levnadsvillkor ska nämnden ha ett nära samarbete med kommunens barn- och utbildningsnämnd och kultur- och fritidsnämnd samt samverka i den kommungemensamma modellen "Ung i Salem".

Socialnämnden får utan kommunfullmäktiges särskilda bemyndigande avge yttranden till Lotteriinspektionen över ansökningar om tillstånd till anordnande av visst automatspel enligt lag om anordnande av visst automatspel.

Socialnämnden fullgör också de skyldigheter som kommunen har ålagts i tobakslagen, alkohollagen och skuldsaneringslagen.

Socialnämnd	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	349 962	365 794	381 834	399 347
Budget	349 962	349 962	349 962	349 962
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
<i>Förändringar jämfört med 2024</i>				
Volym (+/-)		5 298	14 072	24 000
Generell kompensation		-275	712	2 094
Volymbaserad kompensation		5 573	13 359	21 906
Löne- och priskompensation (+)		10 394	17 660	25 245
Lönekompensation		9 467	15 120	21 020
Priskompensation		-99	-272	-452
Avtalskompensation		1 026	2 812	4 677
Effektivisering (-)		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		140	140	140
Särskilda lönesatsningar §40 KS/2023:84		140	140	140
Politiska prioriteringar (+/-)		0	0	0
Utbildningsinsats till psykisk ohälsa (tilldelas till SocF, ska göras i samarbete med BoU) - ett årigt		-500	-500	-500
Medel till psykisk ohälsa (ska göras i samarbete med BoU)		500	500	500
NETTOANSLAG	349 962	365 794	381 834	399 347
<i>Årlig förändring, tkr</i>		15832	16040	17514
<i>Från 2024, tkr</i>		15832	31872	49385
<i>Årlig förändring, %</i>		4,5%	4,4%	4,6%
<i>Från 2024, %</i>		4,5%	9,1%	14,1%

Socialnämnden får volymkompensation i två delar, den ena delen är volymrelaterad avseende verksamhetsområdena äldreomsorg och LSS-området. Den andra delen är en generell volymkompensation som gäller övriga delar inom socialnämndens område.

Nämnden har tilldelats 3,5% lönekompensation för år 2025 samt 1,2% kompensation för avtals- och prisuppräknings. Avseende år 2026-2027 har löneuppräknings räknats upp med 2% för varje år samt 2% för avtals- och prisuppräknings. År 2024 hade nämnden ett tidsbegränsat anslag för

insatser inom psykisk ohälsa, dessa förlängs och gäller även efter år 2024. Nämnden har även fått en förstärkning för 140 tkr från och med år 2025 avseende särskilda lönesatningar. Budgeten ökar med 4,5% år 2025, 4,4% år 2026 samt 4,6% år 2027 jämfört med tidigare år.

3.7. Revision

Kommunfullmäktige väljer för varje mandatperiod revisorer som ska granska verksamheten. Antalet förtroendevalda revisorer i Salem är sju stycken.

Revisorernas uppgift är att årligen granska all verksamhet inom nämnder och styrelser. Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Om revisorerna i sin granskning finner att verksamheten inte sköts på ett korrekt sätt skall de anmäla det till berörd nämnd. Då uppdraget som revisor är ett förtroendeuppdrag som fritidspolitiker har revisorerna externa revisorer till sin hjälp för att sköta uppdraget.

Revisorerna	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Ramar				
Nettoanslag, tkr	719	1 300	1 326	1 352
Budget	719	719	719	719
Tidigare fattade beslut för perioden (exkl. volym)		0	0	0
Förändringar jämfört med 2024				
Volym (+/-)		1	13	28
Generell kompensation		1	13	28
Löne- och priskompensation (+)		13	27	43
Lönekompensation		6	10	14
Priskompensation		3	9	14
Avtalskompensation		3	9	14
Effektivisering (-)		0	0	0
0% av omsättningen		0	0	0
Effekter av statliga beslut (+/-)		0	0	0
Effekter av tidigare beslut i kommunen (investeringar etc.) (+/-)		0	0	0
Politiska prioriteringar (+/-)		567	567	563
Kompensation utifrån beräknade behov		567	567	563
NETTOANSLAG	719	1 300	1 326	1 352
Årlig förändring, tkr		581	26	26
Från 2024, tkr		581	607	633
Årlig förändring, %		80,8%	2,0%	2,0%
Från 2024, %		80,8%	84,4%	88,1%

I de tekniska förutsättningarna för ramarna har revisionen tilldelats generell kompensation med 1 tkr samt avtals- och arvodeskompensation med cirka 13 tkr per år. Därtill förstärkts revisionens budget utifrån revisionsgruppens redovisade beräknade behov (cirka 565 tkr) för 2025 till 2027. Budgeten ökar med 80,8% år 2025, 2,0% år 2026 samt 2,0% år 2027.

4. Investeringsbudget för 2025 och plan för 2026-2027

Kommunen står inför stora investeringar den kommande perioden och behoven består huvudsakligen av Säby sim- och sporthall, verksamhetslokaler, energisparåtgärder, broar och viadukter, medborgarhus samt idrottsanläggningar.

Investeringar kan självfinansieras genom uppnådda resultatöverskott eller finansieras genom upplåning. Ökad upplåning leder till ökade kapitaltjänstkostnader och ett minskat finansiellt utrymme för kommunens verksamheter. Att ha ett budgeterat resultat på 1,5% och likvida medel från avskrivningar på 70 till 80 miljoner kronor innebär att kommunen kan självfinansiera investeringar om motsvarande 80-90 miljoner kronor per år. Överskjutande investeringskostnader måste finansieras genom upplåning. Investeringsvolymen bygger på att kommunens låneskuld per invånare inte ska vara högre än snittet av låneskulden bland kommunerna i Stockholms län. Föreslagen investeringsbudget innebär att låneskulden per invånare vid slutet av planperioden skulle vara cirka 54 500 kronor. Länssnittet uppgick år 2022 till 32 170 kronor per invånare.

För att lokaler över tid ska kunna möta förändrade volymbehov och alternativa användningsområden krävs att byggnader uppförs med beaktande av en långsiktig flexibel användning samtidigt som en hög yteffektivitet beaktas. Detta måste säkerställas i början av investeringsprocessen.

I investeringsbudgeten för år 2025 uppgår kommunens investeringar till 189,5 miljoner kronor (exklusive exploateringar). Det sammanlagda investeringsbudget för budget och planperioden (2025-2027) är 533,4 miljoner kronor exklusive exploateringar. Investeringarna för 2025-2027 är indelade i de investeringar som avser återkommande pottor samt specificerade investeringar.

Bland de större investeringarna märks ett belopp avseende renovering av Säby sim- och idrottshall. Tekniska nämnden tilldelas en större pott (fastighetsstrategi) som ska användas för det planerade underhållet så att kommunens lokaler ska vara i ett gott skick. I övrigt finns det en specificerad investering för medborgarhuset (del av investeringar), broar och viadukter, ombyggnad av ventilation och omläggning av papptak i Rönninge gymnasium, energisparåtgärder, byte av konstgräs i Berga bollplan, stängsel och grindar vid nedre Söderby samt investeringar avseende gator och parker, VA, IT, arbetsmiljö etcetera.

Hos kommunstyrelsens förvaltning återfinns två poster inom KS medel till förfogande. Den ena delen är ordinarie investeringsreserv på 10 miljoner kronor per år. Den andra är medel för kommunens digitaliseringsinvesteringar på 3 miljoner kronor per år.

Nedan finns en sammanställning av uppdaterade investeringar för år 2025-2027. I bilaga 1 finns samtliga investeringar för budget- och planperioden.

Nämnd	År 2025	År 2026	År 2027	Totalt summa (tkr)
Kommunstyrelsen	-14 925	-19 425	-23 925	-58 275
Teknisk nämnden exkl. VA	-158 500	-180 720	-96 620	-435 840
VA	-5 375	-5 375	-5 375	-16 125
Bygg -och miljönämnd	-1 500	-500		-2 000
Kultur -och fritidsnämnden	-1 490	-390	-390	-2 270
Barn -och utbildningsnämnden	-4 130	-4 130	-4 130	-12 390
Socialnämnden	-3 580	-1 450	-1 450	-6 480
Summa investeringar inkl. VA (exkl. exploateringar)	-189 500	-211 990	-131 890	-533 380

5. Ekonomisk plan 2025-2027

5.1. Resultaträkning

Resultaträkning					
Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	*Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	276,8	229,6	240,8	248,0	255,5
Verksamhetens kostnader	-1 328,1	-1 355,2	-1 361,4	-1 397,2	-1 432,9
Verksamh nettokostn exkl. avskrivningar	-1 051,3	-1 125,6	-1 120,6	-1 149,1	-1 177,4
Avskrivningar	-76,5	-91,0	-103,4	-105,2	-116,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 127,8	-1 216,6	-1 224,0	-1 254,3	-1 294,0
Skatteintäkter	926,1	963,6	1 008,7	1 050,4	1 092,5
Generella statsbidrag och utjämning	251,1	280,5	259,9	261,8	269,4
Summa skatteintäkter och bidrag	1 177,2	1 244,0	1 268,7	1 312,2	1 361,9
Verksamhetens resultat	49,4	27,4	44,7	57,9	67,9
Finansiella intäkter	15,1	2,8	3,8	3,9	3,9
Finansiella kostnader	-38,0	-52,1	-46,5	-42,6	-46,1
Summa finansnetto	-22,9	-49,3	-42,7	-38,7	-42,2
Resultat efter finansiella poster	26,6	-21,9	2,0	19,3	25,7
Årets resultat	26,6	-21,9	2,0	19,3	25,7
Årets resultat exkl. VA & jämförelsestörande poster	30,3	-18,6	0,0	13,1	20,4
Resultat exkl. VA & jämförelsestörande poster/skatter & bidrag	2,6%	-1,5%	0,0%	1,0%	1,5%
*Resultaträkningen, eventuellt, justeras/uppdateras om det blir några KF beslut som påverkar budgeterade RR avseende 2025-2027					

6. Regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning

6.1. Intern kontroll

Den interna kontrollen är till för att skapa trygghet i organisationen för såväl tjänstemän som politiker. Fullmäktige har fastställt ett reglemente för intern kontroll där ansvarsfördelningen beskrivs mellan kommunstyrelse, nämnd och förvaltningar. Varje nämnd och styrelse är ansvariga för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt, att tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten lämnas samt att efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över samtliga nämnder inom kommunen.

Varje nämnd ska årligen ta fram en internkontrollplan över vilka rutiner/system/processer som ska följas upp och vid vilka tidpunkter. Utöver dessa ska nämnderna även utföra kontroller enligt kommunstyrelsens kontrollplan. Om avvikelser upptäcks vid kontroll ska en alltid ett beslut om åtgärd tas, vid akuta brister ska nämnden informeras om avvikelserna och planerad åtgärd. En uppföljning av resultatet för dessa kontroller ska minst göras årligen till respektive nämnd

6.2. Delegationsordning och attestreglemente

Kommunfullmäktige har det övergripande ansvaret för kommunen och beslutar i frågor om mål och riktlinjer för verksamheterna, budget, skatt och andra ekonomiska frågor. Kommunstyrelsen samordnar och leder planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi. Nämnderna ansvarar inför kommunfullmäktige för att antagna mål uppfylls och budgeterad verksamhet utförs inom anvisade ekonomiska ramar och andra riktlinjer.

För en fungerande styrning och internkontroll tas delegationsordningar fram för varje nämnd. Genom delegationsordningarna delegeras ansvaret för utförande ut i tjänstemannaorganisationen. Varje nämnd ser över och uppdaterar delegationsordningen kontinuerligt.

I kommunens attestreglemente och dess riktlinjer anges vilka som får beslutsattestera och vad attest innebär. Att attestera innebär att kontrollera och bekräfta att behöriga personer har agerat, att prestationer och transaktioner överensstämmer med beslut och att villkor är riktiga. Ekonomiska transaktioner ska i de flesta fall attesteras av minst två personer för att undvika avsiktliga eller oavsiktliga fel i hanteringen.

Varje år upprättar respektive nämnd en aktuell attestförteckning, där det framgår vilka som har beslutsattest enligt attestreglementet samt vem som ersätter ordinarie attestant vid dennes frånvaro. Attestreglementet kan uppdateras vid behov under året.

6.3. Drift och investeringsbudget

Kommunen budgeterar med ett resultat om minst 1,5% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Avseende år 2025 är det budgeterade resultatet 0% av skatteintäkter och generella statsbidrag med anledning av det ansträngda ekonomiska läget i Sverige och omvärlden. För år 2026 och 2027 är de budgeterade resultaten 1,0 respektive 1,5 procent. Starkare resultatmål behövs för att kommunen ska möjliggöra självfinansiering av investeringar och minska långfristiga skulder. När kommunfullmäktige fattat beslut om budgetramar har respektive nämnd i uppgift att upprätta en nämndsbudget.

Den tilldelade ramen får inte överskridas, vid befarad avvikelse ska nämnd omgående vidta de åtgärder som behövs för att undvika budgetöverskridanden. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för måloppfyllelsen. Detta gäller under förutsättning att gällande lagstiftning inte åsidosätts. Är förhållandena sådana att lagstiftning gör att verksamhet inte kan bedrivas inom medgiven ram skall detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan görs skall en prövning ha skett mot övriga verksamheters resursutrymme.

Investeringsbudgeten ligger till grund för sådana inköp som redovisningsmässigt betraktas som anläggningstillgångar. En investering ska vara avsedd för stadigvarande bruk, ha en nyttjandeperiod på minst tre år, är värdehöjande för verksamheten samt har ett anskaffningsvärde över sextio tusen kronor per objekt.

6.4. Förvaltningsledningens rapporteringsskyldighet

Förvaltningschefen ansvarar inför sin nämnd för den verkställande ledningen av verksamheten, för fastställande av nämndens detaljbudget och utser budgetansvariga inom sin förvaltning. Nämnden informeras årligen om vilka som utsetts till budgetansvariga.

6.5. Uppföljning och återrapportering

Uppföljning och åtgärder är en viktig del i styrningen.

Kommunstyrelsen fattar beslut om när nämnderna ska lämna sina verksamhetsuppföljningar till kommunstyrelsen. Respektive förvaltning ska följa kommunstyrelsens tidsplan och anvisningar. Fullmäktiges övergripande Mål och budget följs upp löpande under ett verksamhetsår.

Nämnderna gör uppföljning tre gånger per år, delårsbokslut per april och augusti som inkluderar helårsprognos. När helårsprognosen avviker betydligt från budget ska orsakerna till avvikelsen och åtgärden för att komma tillrätta med denna beskrivas och redovisas. Därefter görs även en årsredovisning per nämnd.

Kommunen gör två delårsbokslut, ett första per 30 april och sedan den lagstadgade delårsrapporten som görs per 31 augusti där båda inkluderar en helårsprognos. Fullmäktiges mål och budget följs

upp och analyseras vilket innebär att uppföljningen omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Prognoser samt risk- och känslighetsanalyser avseende ekonomiskt resultat och uppfyllelse av fullmäktiges mål görs. Delårsrapporten per augusti ska uppfylla kraven i lagen om kommunal redovisning för delårsrapporter.

Årsredovisningen omfattar uppföljning och analys av ekonomi och verksamhet för verksamhetsåret. Krav om kommunernas upprättande av årsredovisning finns i lagen om kommunal redovisning och i kommunallagen. Det ekonomiska resultatet sammanställs och analyseras, jämförelser görs med gällande budget och mot föregående års utfall, eller målvärde om det gäller en målindikator. Bedömningar görs om fullmäktiges mål har uppfyllts eller inte.

Nämnderna ska utöver de två delårsuppföljningarna även göra enklare uppföljningar till nämnden avseende mars och oktober. Kommunstyrelsen får därmed uppföljning för hela kommunen vid fyra tillfällen under året utöver årsredovisningen. Nämnderna kan följa upp den löpande verksamheten samt ekonomi med tätare intervaller under året.

Utöver ovanstående kan fullmäktige eller kommunstyrelse ge nämnder i uppdrag att göra särskilda uppföljningar och utvärderingar som ska rapporteras.

Bilaga 1. Investeringar 2025-2027 (tkr)

Projekt spec. per nämnd - tkr	År - 2025	År - 2026	År - 2027	Summa (tkr) 2025-2027
BoM	-1 500	-500	0	-2 000
Nedre söderby - strängsel & grindar	-1 500	-500	0	-2 000
BoU	-4 130	-4 130	-4 130	-12 390
Arbetsmiljöåtgärder BoU-lokaler	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Ny- och återanskaffning invent o maskin BoU	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Verksamhetsanpassning o köksmaskiner	-2 130	-2 130	-2 130	-6 390
KoF	-1 490	-390	-390	-2 270
Arbetsmiljöåtgärder idrottshallar	-110	-110	-110	-330
Arbetsmiljöåtgärder KoF-lokaler (ej idrottshallar)	-130	-130	-130	-390
Garnudden, konst	-500	0	0	-500
Ny- och återanskaffning av inventarier KoF	-150	-150	-150	-450
Södra Hallsta, konst	-600	0	0	-600
KSF	-14 925	-19 425	-23 925	-58 275
Arbetsmiljöåtgärder KS-lokaler	-75	-75	-75	-225
Digitaliseringspott	-3 000	-3 000	-3 000	-9 000
IT Pott generell (trådlöst, radiolänk, mm)	-750	-750	-750	-2 250
KS Inventarier	-100	-100	-100	-300
KS till förfogande - Investeringsmedel för senare fördelning	-10 000	-10 000	-10 000	-30 000
Medborgarhuset - projekteringar & produktion (del av investering	0	-5 000	-10 000	-15 000
Ny Coreswitch	-500	0	0	-500
Utbyte trådlöst nätverk skolor, del 2	-500	-500	0	-1 000
SocF	-3 580	-1 450	-1 450	-6 480
Arbetsmiljöåtgärder Soc-lokaler	-650	-650	-650	-1 950
Arbetsredskap/inventarier pottar	-200	-200	-200	-600
Ny- och återanskaffning av inventarier Soc	-600	-600	-600	-1 800
Verksamhetssystem (överförda från år 2023 till 2025)	-1 441	0	0	-1 441
Överföring från årsbokslut 2023 till budget 2025 Nattsensorer	-689	0	0	-689
TN	-158 500	-180 720	-96 620	-435 840
Arbetsmiljöåtgärder TU-lokaler	-100	-100	-100	-300
Belysningsstolpar inkl register	-1 500	-1 500	-1 500	-4 500
Beläggning GC-vägar	-800	-800	-800	-2 400
Berga bollplan. Byte av konstgräs, pad samt markarbeten	0	-7 300	0	-7 300
Brandskyddsåtgärder underhållspott	-1 100	-1 100	-1 100	-3 300
Broar och viadukter	-5 000	-8 000	-28 000	-41 000
Dagvattenåtgärder utöver drift	-200	-200	-200	-600
Dikning	-350	-350	-350	-1 050
Energisparåtgärder	-5 800	-6 100	-6 400	-18 300

Projekt spec. per nämnd - tkr	År - 2025	År - 2026	År - 2027	Summa (tkr) 2025-2027
Fastighetsstrategin	-30 000	-30 000	-30 000	-90 000
Fastighetsunderhåll	-7 350	-7 350	-7 350	-22 050
Galaxen, köksgolv	-2 200	0	0	-2 200
Gatubeläggning	-3 500	-3 500	-3 500	-10 500
GC-vägar - utbyggnad	-2 000	-2 000	-2 000	-6 000
Inbrottslarm underhållspott	-1 100	-1 100	-1 100	-3 300
Kommunala kök, myndighetskrav	-1 800	-1 800	-1 800	-5 400
Lekplatsutrustning	-1 000	-1 000	-1 000	-3 000
Låssystem iLOQ	-350	-400	-400	-1 150
Ny- och återanskaffning av inventarier TN	-150	-150	-150	-450
Prästgården, ny bergvärmepump	-500			-500
Renovering av multisport-bollplaner	-600	0	0	-600
Renovering av omklädningsrum Rönninge skola	0	-2 000	-2 000	-4 000
Rönninge gymnasium, ombyggnad av ventilation	0	-14 000	0	-14 000
Rönninge gymnasium, omläggning resterande papptak		-3 300		-3 300
Rönninge skola, projektering och ombyggnad hela ventilationen	-330	-350		-680
Skogsvård och slyröjning	-420	-420	-420	-1 260
Skyttelokal, flytt & anpassn. till nya lokalen	0		-400	-400
Styrsystem underhållspott	-1 100	-1 100	-1 100	-3 300
Säby sim och sporthall - produktion	-80 000	-80 000	0	-160 000
Säbyhemmet, renovering alla kök	-2 100			-2 100
Tillgänglighet (Gata,priorådet 450 tkr+ Fastighet 450 tkr)	-900	-900	-900	-2 700
Trafiksäkerhetsåtgärder	-450	-450	-450	-1 350
Upprustning allmänna lekplatser	-400	-400	-400	-1 200
Upprustning Nytorpsskolans utegård	-2 500			-2 500
Utbyte av fordon, maskiner och utrustning	-300	-300	-300	-900
Utbyte av julbelysning	-200	-200	-200	-600
Utbyte av trafikskyltar	-150	-150	-150	-450
Utökning av fastighetsunderhåll pott	-2 250	-2 400	-2 550	-7 200
Utökning gatubeläggning	-2 000	-2 000	-2 000	-6 000
TN-VA	-5 375	-5 375	-5 375	-16 125
Reinvestering i VA-nät	-2 100	-2 100	-2 100	-6 300
Servisledningar VA	-800	-800	-800	-2 400
Underhållspott - VA	-2 000	-2 000	-2 000	-6 000
Utbyte av pumpar och ventiler VA	-400	-400	-400	-1 200
Utrustning och inventarier VA	-75	-75	-75	-225
Totalsumma - tkr	-189 500	-211 990	-131 890	-533 380

Bilaga 2. Specifikationer till KS till förfogande

Datum 2024-06-13	År 2025	År 2026	År 2027
Reserv (tkr)	18 601	18 698	15 540
Avser:			
Volym pott/reserv	3 000	3 000	3 000
Förstudiekostnader avseende fastighetsinvestering	2 000	2 000	2 000
Exploateringar - driftkostnader	1 000	1 000	1 000
Ospecificerat anslag	12 601	12 698	9 540
Summa -reserv (tkr)	18 601	18 698	15 540